

Figyelem és figyelmetlenség

A részletkérdésekben sem harcolhattunk másképp, csak szabályszerűen. A másokért való szolgálatban finnyáságunkat is félre kellett tennünk. Nem nagy lelkesedéssel tettem eleget, ha egy-egy cigányasszony vendégségbe hívott. De hogyan botránkoztassam meg azt, akiért Krisztus meghalt, az ételért tegyem hitelvesztetté az evangéliumot? Nem, ezt nem tehettem. Az asztal mellett mindig segítségül hívtam az ígéretet: „Ha valami halálosat esznek, meg nem árt nekik.” (Mk 16,18) A felálalt ételt együtt ettem az ígérel, s Jézus nevének a számban jó íze lett.

Kurátorom háza patyolattiszta. Felesége kitűnő háziasszony. Feleségemmel együtt disznótoros vacsorára vagyok hivatalos. Örülünk is a meghívásnak. Kellemes este ígérkezik. Ámde alig mondunk igent a meghívásra, a falu legszegényebb asszonya tipeg be hozzánk. Restelkedve adja elő jövetelének okát. Nem is tudja, szóljon-e vagy ne. Ha nem utálnánk meg, ő is levágatta szomszédjával a kis hízóját... Szépecskén szedett is magára... Megeszegeti a télen. Neki már senkije sincs. Régen özvegy, a gyermekei sem nyitnak rá ajtót. Igaz, távol is laknak.

– Ha nem utálnának meg a tiszteletes úrék, és eljönnének ma este... Igaz, nincs villanyom se, nem telt rá, csak úgy petróval vakoskodom. No, ha engem is megtisztelnének...

A szegény özvegyasszony primitív hajlékában, a füstölő gyér lámpavilágnál az ízlésünket nem is mindenben kielégítő

vacsora alkalmával értettem meg igazán Lukács evangéliumának 10,7 versét: „Ha valamely házban befogadnak titeket, azt egyétek és igyátok, amit előtökbe adnak...” Gondolom, ebben jelen van az a figyelmeztetés is, hogy nem finnyásán, hanem jókedvvel kell fogadnunk az ilyen szegény, özvegyi asztalt. Ágnes néni asztalát elfogadtuk, és így ő is elfogadta az Úrnak asztalát.

Mindig áldás származik abból, ha tudunk figyelni a Szóra. A figyelmetlenség és engedetlenség vesztes viharok támasztója. Fájdalom, de ebben is volt részem.

Azokban az években a learatott és kicsépeelt gabonamagvak jó részét már a cséplőgéptől székérkonvojok szállították be az állami raktárakba. Ilyenkor a hatóságoknak megbízható emberekre volt szükségük, és a szállítás lebonyolítását nem a párt embereire, hanem a lelkészekre bízta. Így kerültem én is ilyen bizalmi helyzetbe. A magamé mellett aznap az ortodox lelkész helyett is nekem kellett az ő szállítmányát átvennem. Az idő már későre járt, s ez utóbbi szállítmányt nem mérettem át. Az átvevő jegyzőkönyvet aláírtam. Abban a pillanatban Isten elébem hozta az aznap reggeli ígéretet: „Átkozott az az ember, aki emberekben bíz és testbe helyezi erejét, az Úrtól pedig eltávozott az ő szíve.” (Jer 17,5) Mint a nyíl hasított belém, hogy átkos helyzetben vagyok. El is mondtam az ismeretlen pártfunkcionáriusoknak, a cséplőgép felelőseinek, mit olvastam ma reggel a bibliából. Azok váltig erősítették: nem lesz semmi baj, minden megvan az utolsó szem búzáig. Nyugtalan lélekkel szálltam fel a kocsira. Végtelenségnek tűnt az a nyolc kilométer, ami elválasztott az állami raktártól. Ott már jól ismertek. Örömmel fogadtak. Tudták, soha semmiféle hiányom nem volt átvételkor. Az én tizenöt székérből álló szállítmányom hiánytalanul megvolt. Most következett annak lemérése, melyet az emberi bizalomra építve átvettem és aláírtam. Egyre nyugtalanabb lett a szívem, mert előre tudtam, hogy megcsalt a bizodalom. Ki is derült, három mázsa búza hiányzik. Az átvevő hivatalnokok magukat okolták, a hiányos mérésben látták a bajt. Újra mérni kezdték a szállítmányt. Kértem, ne tegyék. Nyíltan feltártam Isten iránti engedetlenségemet és az emberekbe vetett átkozott bizodalomat. Azok cso-

dálkozva néztek reám, de a tény maradt. Akkor pár kilós búzahiányért is börtön járt. Szégyelltem magam Isten és az emberek előtt is. Magamba roskadva sétáltam a hatalmas udvaron, és mindenki szeme engem figyelt. Nem a börtön izgatott, a dolognak ilyen fejleménye, ha netán nem kerülne elő a hiány, hanem az, hogy nem az Úr nevéért kell szenvednem, hanem a magam vétke miatt. Szerettem volna azon helyben meghalni. A szállítók még mind az udvaron vártak. Mi lesz most...? Istenhez kiáltottam szabadításért és ő meghallgatta az iránta bizalmatlan, hűtlen gyermekét.

Most először kerültem szembe a saját gyülekezetem tagjaival és egy helybeli román szekeresrel. Egyik presbiterem is ott volt a szállítók között. Magához intett, üljek be mellé a szekérbe. Vigasztalni kezdte lelkészét:

– Ne csüggedjen el, menjen oda bátran a szekérhez és vizsgálja át őket! – Minden porcikám tiltakozott az átkutatás módszere ellen. Később annyiszor át kellett élnünk a házkutatást. Könnyebb, ha mások házkutatnak nálam, mintha én másoknál. Mégis engedtem presbiterem unszolásának, s a kutatás fájdalmas művelete meghozta az eredményt. A búzás zsákok ott lapultak két református gyülekezeti tag szekérében és egy román atyafi szekérében is. Felszabadultan, bár iszonyúan fáradtan láttam: minden elrendeződött.

Ámde mégsem így történt. Hazaérve azonnal hívatott a milícia. Ők már jó előre értesültek a búzáügyről. Nem volt kitérés, az esetet jegyzőkönyvelték, és az ügyből bírósági tárgyalás lett. Megtévédte feleim most könyörgőre fogták a dolgot: mentsem meg őket a börtöntől. Elérkezett a tárgyalás napja, és a bíróság előtt nem volt túl meggyőző bizonytalanul elmondott mentési szándékom: talán nincs is rosszakarat a háttérben, inkább tévedésnek mondható az egész. Végül is meglett, ami elveszett...

A bíróság hajthatatlan maradt, és kimondta a legenyhébb háromhavi elzárást, ami mégiscsak elzárás volt, és büntetett előéletet jelentett. Így jutatta az én emberekbe vetett bizodalمام börtönbe azokat, akiket, mint pásztorra, reám bízott az Isten.

Iszonyú bűn: „ne légy részes mások bűneiben.” (1Tim 5,22)